

การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้
สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน
อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง*

A DEVELOPMENT OF CITIZEN'S POLITICAL PARTICIPATION
AFFECTING IN EXERCISING THE RIGHT TO VOTE IN LOCAL
ELECTIONS OF WANGWON SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION, KANTANG DISTRICT, TRANG PROVINCE

ฉัตรชัย เฟ็งสุวรรณ¹, กันตภณ หนูทองแก้ว² และ พระมหาเอกกวิน ปิยวิโร (อะซิม)³
Chatchai Phengsuwan¹, Kantaphon Nuthongkaew² and Phramaha Ekkawin Piyaweero (Asim)³
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาศกร¹⁻²
Mahamakut Buddhist University Srithammasokrat Campus, Thailand¹⁻²
Corresponding Author's Email: ekkawin.piy@mbu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังวน จำนวน 355 คน โดยใช้สูตรของทาร์โรว์ ยามาเน่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางการเมือง ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และด้านความตื่นตัวทางการเมือง ตามลำดับ และ 2) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน ประกอบด้วย 5 ด้าน พบว่า (1) ควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการเลือกตั้งท้องถิ่น (2) ควรส่งเสริมให้มีการเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น (3) ควรส่งเสริมให้มีการปลูกฝังการมีส่วนร่วมทุกระดับ

---

* Received 7 November 2025; Revised 5 January 2026; Accepted 10 January 2026

(4) ควรสนับสนุนให้มีการจัดเวทีรับฟังปัญหา และ (5) ควรสนับสนุนให้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง, การเลือกตั้งท้องถิ่น, การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

Abstract

The objectives of this research were: 1) to examine the level of citizens' political participation that influences the exercise of voting rights in local elections, and 2) to identify approaches for enhancing political participation affecting voter turnout in the Wangwon Subdistrict Administrative Organization, Kantang District, Trang Province. This study employed a quantitative research methodology. The sample consisted of 355 eligible voters residing within the Wangwon Subdistrict Administrative Organization area, determined using Yamane's formula. Data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation.

The research results revealed: 1. The overall level of citizens' political participation influencing the exercise of voting rights in local elections was high. When ranked by mean score from highest to lowest, the aspects were: peaceful problem-solving, political participation, acceptance of political cultural diversity, rational analytical thinking, and political awareness. 2. Guidelines for developing citizens' political participation affecting voter turnout comprised five key approaches: 1) supporting campaigns and activities to enhance knowledge regarding the importance of local elections, 2) promoting open forums for exchanging opinions, 3) encouraging participation at all levels, 4) providing platforms for the public to voice concerns, and 5) expanding opportunities for citizens to express their views.

Keywords: Political participation, Local election, Voter turnout

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมประชาธิปไตยผ่านการกระจายอำนาจสู่ประชาชน ซึ่งเป็นหลักพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมใกล้ชิดกับการบริหารงาน และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ทางการเมืองในระดับรากหญ้า อย่างไรก็ตาม ท้องถิ่นยังคงเผชิญกับปัญหาหลัก เช่น รายได้ที่ไม่เพียงพอ การควบคุมจาก

ส่วนกลางที่ไม่มีมาตรฐาน และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ยังต่ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการและการพัฒนาพื้นที่ ในศตวรรษที่ 21 ท้องถิ่นจึงต้องปรับตัว โดยเน้นการพัฒนาทักษะของประชาชนด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ ชีวิตและอาชีพ เพื่อรองรับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และนโยบายประเทศไทย 4.0 ที่เน้น "คุณธรรมนำการพัฒนา" (โกวิท พวงงาม, 2555, หน้า 9) การเลือกตั้งท้องถิ่นนั้นถือเป็นกระบวนการหนึ่งในระบอบประชาธิปไตยที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจอธิปไตยผ่านการเลือกตั้งตัวแทน เช่น สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อบริหารและกำหนดนโยบายในระดับพื้นที่ โดยกระบวนการนี้สะท้อนถึง ประชาธิปไตยแบบตัวแทน (Representative Democracy) แม้การเลือกตั้งท้องถิ่นจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างสิทธิ เสรีภาพ และความรับผิดชอบของตัวแทนที่ได้รับเลือก แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการสร้างประชาธิปไตยอย่างเต็มรูปแบบ (สุนทรชัย ชอวยศ, และ รจนา คำดีเกิด, 2561, หน้า 43) เพราะการปกครองท้องถิ่นตามหลักสากลยังให้ความสำคัญกับประชาธิปไตยทางตรง (Direct Democracy) ที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทในการร่วมคิดร่วมทำ และตัดสินใจในกิจการสาธารณะให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ (ลิขิต ธีรเวคิน, 2559 หน้า 14)

อย่างไรก็ตาม การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนมักเกิดจากความรู้สึกว่าเป็น "หน้าที่" มากกว่าการตระหนักถึงอำนาจหรืออิทธิพลทางการเมืองของตนเอง จึงมีแนวโน้มถูกชักจูงหรือระดมให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (Mobilized Participation) ได้ง่าย (ชงคชาญ สุวรรณมณี, 2561, หน้า 7) กล่าวคือ การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างระบอบประชาธิปไตยให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน เนื่องจากเป็นระดับที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด การส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงสิทธิ หน้าที่ และบทบาทของตนเองในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเสนอความคิดเห็น หรือการตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำให้เกิดการบริหารจัดการที่โปร่งใส ตอบสนองความต้องการของชุมชนได้ตรงจุด และเกิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งไปกว่านั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังเป็นกระบวนการที่ช่วยปลูกฝังคุณลักษณะของพลเมืองดี เช่น การเคารพสิทธิผู้อื่น การใช้เหตุผล การแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี และการยอมรับความหลากหลายทางความคิดเห็น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมประชาธิปไตย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองช่วยยกระดับ

คุณภาพการบริหารท้องถิ่น อีกทั้งยังส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับชาติได้ในอีกทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ที่มีตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป จำนวน 3,198 คน (งานทะเบียนราษฎร อำเภอกันตัง ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2568)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ที่มีตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป โดยผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967, p.99 อ้างถึงใน สำเร็จ จันทรสุวรรณ, 2547, หน้า 38) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 355 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดยข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ระดับคะแนน (Rating Scale) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดยการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยศึกษาเอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบตรวจรายการ (Checklist) ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประเมินค่าตามแบบของลิเคิร์ท สร้างแบบสอบถาม นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม และประเมินผล นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จัดพิมพ์แบบสอบถาม เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยภาคสนาม โดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 355 คน โดยทำหนังสือขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลจากสำนักงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกราช เพื่อขอความร่วมมือ ประสานงานขอความอนุเคราะห์เพื่อแจกแบบสอบถาม ชี้แจงวัตถุประสงค์ ทำความเข้าใจ รายละเอียดของการศึกษาวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทราบโดยละเอียด เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงกัน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้รับมาทำการวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติประมวลผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติคอมพิวเตอร์ สถิติสำเร็จรูปทางการวิจัยทางสังคมศาสตร์ มาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าสถิติความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การรายงานผลด้วยสถิติเชิงพรรณนาได้แก่ จำนวนและค่าร้อยละ ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการรายงานผลด้วยสถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำมาเขียนในรูปแบบพรรณนาการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำมาเขียนในรูปแบบพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ศึกษาระดับการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านความตื่นตัวทางการเมือง ด้านการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และด้านการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยวิเคราะห์โดยรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดยรวม

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น โดยรวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านความตื่นตัวทางการเมือง	3.81	0.71	มาก
2.	ด้านการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางการเมือง	3.93	0.62	มาก
3.	ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง	3.98	0.58	มาก
4.	ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล	3.87	0.62	มาก
5.	ด้านการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี	4.00	0.57	มาก
	โดยรวม	3.92	0.58	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก โดยรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.58) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.57) มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.58), ด้านการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.62), ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.62) และด้านความตื่นตัวทางการเมือง ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ด้านความตื่นตัวทางการเมือง

ข้อ	ด้านความตื่นตัวทางการเมือง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น	4.01	0.66	มาก
2.	การเลือกตั้ง อบต. เป็นเรื่องที่มีความสำคัญส่งผลต่อคุณภาพชีวิตประชาชน	3.74	0.80	มาก
3.	ความสนใจศึกษานโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง อบต.	3.87	0.75	มาก

4.	ความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองหรือประชาคมในระดับท้องถิ่น	3.61	0.83	มาก
	โดยรวม	3.81	0.71	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ด้านความตื่นตัวทางการเมือง มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก โดยรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.81, S.D = 0.71$) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.01, S.D = 0.66$) มากที่สุด รองลงมาคือ ความสนใจศึกษานโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง อบต. ($\bar{X} = 3.87, S.D = 0.75$), การเลือกตั้ง อบต. เป็นเรื่องที่มีความสำคัญส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตประชาชน ($\bar{X} = 3.74, S.D = 0.80$) และความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองหรือประชาคมในระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.61, S.D = 0.83$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ด้านการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางการเมือง

ข้อ	ด้านการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางการเมือง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	สามารถพูดคุยหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์	3.80	0.78	มาก
2.	ยอมรับการมีอยู่ของพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่มีอุดมการณ์แตกต่างจากที่ตนสนับสนุน	3.95	0.71	มาก
3.	มีความเชื่อว่าทุกคนมีสิทธิแสดงออกทางการเมืองอย่างเสรีแม้ความคิดเห็นนั้นจะเห็นตรงกันข้ามกัน	4.04	0.64	มาก
4.	ความคิดเห็นที่หลากหลายและแตกต่างกันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น	3.95	0.71	มาก
	โดยรวม	3.93	0.62	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ด้านการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางการเมือง มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก โดยรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.93, S.D = 0.62$) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า มีความเชื่อว่าทุกคนมีสิทธิแสดงออกทางการเมืองอย่างเสรีแม้ความคิดเห็นนั้นจะเห็นตรงกันข้ามกัน ($\bar{X} = 4.04, S.D = 0.64$) มากที่สุด รองลงมาคือ

ยอมรับการมีอยู่ของพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่มีอุดมการณ์แตกต่างจากที่ตนสนับสนุน และความคิดเห็นที่หลากหลายและแตกต่างกันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.95, S.D = 0.71$) และสามารถพูดคุยหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.80, S.D = 0.78$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ข้อ	ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเมื่อมีการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น	4.04	0.64	มาก
2.	มีการติดตามและตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร อบต.	3.95	0.71	มาก
3.	มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เช่น การประชุม การเสนอความคิดเห็น หรือการรณรงค์เลือกตั้ง	4.18	0.49	มาก
4.	มีความพร้อมหรือร่วมมือกับชุมชนในการขับเคลื่อนนโยบายท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	3.74	0.80	มาก
	โดยรวม	3.98	0.58	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก โดยรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.98, S.D = 0.58$) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เช่น การประชุม การเสนอความคิดเห็น หรือการรณรงค์เลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.18, S.D = 0.49$) มากที่สุด รองลงมาคือ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเมื่อมีการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.04, S.D = 0.64$), มีการติดตามและตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร อบต. ($\bar{X} = 3.95, S.D = 0.71$) และมีความพร้อมหรือร่วมมือกับชุมชนในการขับเคลื่อนนโยบายท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\bar{X} = 3.74, S.D = 0.80$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล

ข้อ	ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	มีการพิจารณาข้อมูลและข้อเท็จจริงก่อนตัดสินใจเลือกผู้สมัครในการเลือกตั้ง	3.60	0.83	มาก
2.	มีการพิจารณาข้อมูลก่อนตัดสินใจทางการเมืองโดยอิงจากผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าความรู้สึกส่วนตัว	3.90	0.74	มาก
3.	สามารถเปรียบเทียบนโยบายของผู้สมัครของแต่ละคนอย่างเป็นกลางก่อนตัดสินใจเลือกตั้ง	3.95	0.71	มาก
4.	สามารถเปิดใจรับฟังความคิดเห็นที่ต่างจากตนเองและใช้เหตุผลในการวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปที่เหมาะสม	4.04	0.64	มาก
โดยรวม		3.87	0.62	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก โดยรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.87$, S.D = 0.62) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า สามารถเปิดใจรับฟังความคิดเห็นที่ต่างจากตนเอง และใช้เหตุผลในการวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.04$, S.D = 0.64) มากที่สุด รองลงมาคือ สามารถเปรียบเทียบนโยบายของผู้สมัครของแต่ละคนอย่างเป็นกลางก่อนตัดสินใจเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.95$, S.D = 0.71), มีการพิจารณาข้อมูลก่อนตัดสินใจทางการเมืองโดยอิงจากผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าความรู้สึกส่วนตัว ($\bar{X} = 3.90$, S.D = 0.74) และมีการพิจารณาข้อมูลและข้อเท็จจริงก่อนตัดสินใจเลือกผู้สมัครในการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.60$, S.D = 0.83) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ด้านการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี

ข้อ	ด้านการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	เชื่อว่าความขัดแย้งทางการเมืองควรแก้ไขด้วยการพูดคุยและการเจรจาอย่างสันติ	4.13	0.55	มาก
2.	การเสนอความคิดหรือร้องเรียนต่อหน่วยงานรัฐควรอยู่ในกรอบของกฎหมายและความสุภาพ	3.91	0.73	มาก

3.	ยอมรับการตัดสินใจของเสียงข้างมาก แม้ไม่ตรงกับความคิดเห็นของตนเอง	3.94	0.71	มาก
4.	มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมในการแสวงหาทางออกร่วมกันเมื่อเกิดความเห็นต่างในชุมชนเกี่ยวกับปัญหาการเมืองท้องถิ่น	4.01	0.67	มาก
โดยรวม		4.00	0.57	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ด้านการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก โดยรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.00, S.D = 0.57$) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำสุด พบว่า เชื่อว่าความขัดแย้งทางการเมืองควรแก้ไขด้วยการพูดคุยและการเจรจาอย่างสันติ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.13, S.D = 0.55$) มากที่สุด รองลงมาคือ มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมในการแสวงหาทางออกร่วมกันเมื่อเกิดความเห็นต่างในชุมชนเกี่ยวกับปัญหาการเมืองท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.01, S.D = 0.67$), ยอมรับการตัดสินใจของเสียงข้างมาก แม้ไม่ตรงกับความคิดเห็นของตนเอง ($\bar{X} = 3.94, S.D = 0.71$) และการเสนอความคิดหรือร้องเรียนต่อหน่วยงานรัฐควรอยู่ในกรอบของกฎหมายและความสุภาพ ($\bar{X} = 3.91, S.D = 0.73$) ตามลำดับ

2. ศึกษาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ประกอบด้วย 5 ด้าน สามารถเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

2.1. ด้านความตื่นตัวทางการเมือง (ความถี่ 29) ได้แก่ ควรมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการเมือง โดยเชิญผู้นำชุมชน นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่การเลือกตั้งมาให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความสำคัญของการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น (ความถี่ 15), ส่งเสริมให้ผู้นำชุมชน สนับสนุนการรณรงค์คนในพื้นที่รับผิดชอบไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (ความถี่ 9) และเปิดพื้นที่แสดงความคิดเห็น จัดเวทีประชาคมเพื่อหารือปัญหา หรือหาข้อยุติในการพัฒนาชุมชน (ความถี่ 5)

2.2. ด้านการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางการเมือง (ความถี่ 23) ได้แก่ การเปิดพื้นที่สาธารณะในชุมชนให้ประชาชนได้มีโอกาสพูดคุยอย่างมีเหตุผลและเคารพความเห็นต่างอย่างเท่าเทียมกัน (ความถี่ 13) และจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันอันหนึ่งอันเดียวกันผ่านการจัดงานประเพณีหรือกิจกรรมชุมชนร่วมกันทุกกลุ่ม ทุกวัย และทุกแนวคิด (ความถี่ 10)

2.3. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง (ความถี่ 22) ได้แก่ ปลูกฝังการมีส่วนร่วมทางการเมืองตั้งแต่ระดับครอบครัวและโรงเรียน ผ่านการจัดกิจกรรมการเลือกตั้งจำลอง และสนับสนุน

ให้ผู้ปกครองพาบุตรหลานไปสังเกตการณ์การเลือกตั้ง (ความถี่ 10), เปิดช่องทางการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ เช่น การจัดประชุมประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของชุมชน (ความถี่ 8) และจัดตั้งเพจ/กลุ่มไลน์ ของ อบต. หรือศูนย์ชุมชนข้อมูลเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย (ความถี่ 4)

2.4.ด้านการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี (ความถี่ 21) ได้แก่ เปิดเวทีรับฟังปัญหาในชุมชนอย่างต่อเนื่องโดยมีผู้อำนวยการความสะอาดที่เป็นกลาง โดยเน้นการเจรจาที่ใช้เหตุผล ข้อมูล และข้อเสนอแนะเชิงทางออก มากกว่าการกล่าวโทษและการโต้เถียงอย่างรุนแรง (ความถี่ 12) และจัดอบรมผู้นำชุมชนให้มีการไกล่เกลี่ยด้วยสันติวิธีอย่างเป็นกลาง (ความถี่ 9)

2.5.ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล (ความถี่ 18) ได้แก่ เปิดพื้นที่ให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นต่อปัญหาท้องถิ่น พร้อมใช้ข้อมูลและเหตุผลประกอบ พร้อมจัดทำคู่มือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเปรียบเทียบนโยบายหรือคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนใช้วิเคราะห์ก่อนตัดสินใจ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ กล่าวคือ 1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดยภาพรวมพบว่าประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.58$) ซึ่งสะท้อนถึงการมีจิตสำนึกและความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนในระบบประชาธิปไตยท้องถิ่น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแต่ละด้านมีระดับค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยสามารถสรุปตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี ($\bar{X} = 4.00, S.D. = 0.57$) ประชาชนให้ความสำคัญกับการใช้สันติวิธีในการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี โดยมีความเชื่อว่าความขัดแย้งควรได้รับการแก้ไขผ่านการเจรจา การพูดคุย และการยอมรับเสียงข้างมาก ซึ่งสะท้อนถึงวัฒนธรรมทางการเมืองเชิงประชาธิปไตยที่เน้นความสงบและสันติ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.98, S.D. = 0.58$) ประชาชนมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองทั้งในรูปแบบการใช้สิทธิเลือกตั้ง และการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การประชาคม การเสนอความคิดเห็น หรือการติดตามตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงการมีบทบาทอย่างแท้จริงในกระบวนการประชาธิปไตย ด้านการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.93, S.D. = 0.62$) ประชาชนมีทัศนคติที่เปิดกว้างและยอมรับความเห็นต่างอย่างสร้างสรรค์ โดยเคารพสิทธิของผู้อื่นในการแสดงความคิดเห็น แม้มีความเห็นไม่ตรงกัน ซึ่งสะท้อนถึงการพัฒนาในด้านวุฒิภาวะทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมืองแบบพหุนิยม ด้านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.87, S.D. = 0.62$) ประชาชนมีความสามารถในการใช้เหตุผลและข้อมูลประกอบการตัดสินใจ โดยมี

แนวโน้มที่จะพิจารณานโยบายของผู้สมัครอย่างเป็นกลาง และเลือกจากผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าความรู้สึกส่วนตัว แสดงถึงกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองที่มีคุณภาพ และด้านความตื่นตัวทางการเมือง ($\bar{x} = 3.81$, $S.D. = 0.71$) แม้จะอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่มีค่าต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ซึ่งอาจสะท้อนถึงความจำกัดในแง่ของแรงจูงใจหรือโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง อย่างไรก็ตาม การติดตามข่าวสารและการให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งยังคงเป็นองค์ประกอบที่ประชาชนให้ความสนใจ อภิปรายได้ว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังวนมีความเข้าใจและตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนในกระบวนการประชาธิปไตยในระดับที่ดี โดยประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมือง มีการติดตามข่าวสารและให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งท้องถิ่น รวมถึงมีการยอมรับความเห็นที่แตกต่าง การคิดวิเคราะห์ข้อมูลก่อนตัดสินใจ และเลือกใช้สันติวิธีในการแสดงออกทางการเมือง ซึ่งสะท้อนลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองในเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉพาะการเน้นสันติวิธี ความมีเหตุผล และการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตยท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ควรส่งเสริมให้เกิดการสร้างเวทีและช่องทางสำหรับการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง และเน้นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการเมืองให้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาเอกกวิน ปิยวิโร (2564, หน้า 64-65) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักพุทธธรรมมาภิบาลไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่า สภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดนครศรีธรรมราช การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองยุคเก่าใช้การสนทนายุคใหม่แสดงความคิดเห็นทางโลกออนไลน์ ความสนใจการบริหารงานของรัฐบาลและนักการเมืองติดตามข้อมูลข่าวสารตามยุคสมัย ความรู้ความเข้าใจสิทธิหน้าที่ทางการเมืองตามความรู้ มีความร่วมมือกับภาครัฐเพื่อพัฒนาสังคมของตน

2. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ส่งผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดยภาพรวมควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความตื่นตัวและตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้งท้องถิ่นผ่านการจัดกิจกรรมให้ความรู้โดยผู้นำชุมชน นักวิชาการ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการรณรงค์โดยผู้นำชุมชนในพื้นที่ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ควรมีการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และเคารพความเห็นที่แตกต่าง เพื่อส่งเสริมบรรยากาศประชาธิปไตยในชุมชน ควบคู่กับการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น งานประเพณีหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีระหว่างกลุ่มคนต่างวัยและต่างแนวคิด เพื่อสร้างความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน ตลอดจนต้องควรปลูกฝังแนวคิดเรื่องประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับครอบครัวและสถานศึกษา ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การเลือกตั้งจำลอง และการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการสังเกตการณ์เลือกตั้งจริง รวมถึงการเปิดช่องทางสื่อสารให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานท้องถิ่นได้

ง่าย เช่น เพจหรือกลุ่มไลน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลและการส่งเสริมแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธีควรดำเนินควบคู่กันไป โดยจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งอบรมผู้นำชุมชนให้มีทักษะการไกล่เกลี่ยและประสานงานที่เป็นกลาง และสุดท้ายคือการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของประชาชน โดยสนับสนุนการใช้ข้อมูลและเหตุผลในการตัดสินใจทางการเมือง เช่น การจัดทำคู่มือเปรียบเทียบนโยบายของผู้สมัคร เพื่อช่วยให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างมีวิจารณ์ญาณและสร้างสรรค์ อภิปรายได้ว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลวังวนควรมุ่งเน้นการสร้างความรู้ถึงความสำคัญของการเลือกตั้งท้องถิ่นผ่านการจัดกิจกรรมให้ความรู้ การรณรงค์โดยผู้นำชุมชน และการเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ควบคู่กับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนการพัฒนาช่องทางสื่อสารกับประชาชน และการปลูกฝังแนวคิดประชาธิปไตยในระดับครอบครัวและสถานศึกษา ทั้งนี้ การสนับสนุนการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธียังเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมบรรยากาศประชาธิปไตยในชุมชน อันจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมที่เข้มแข็งและการใช้สิทธิเลือกตั้งที่เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสุหิต ติล จิตตปัญญา (ภูนอก), ปรัชญา มีโนนทองมหาศาล และสุรพล พรหมกุล (2564, หน้า 66-80) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น” พบว่า ควรจัดกิจกรรมรณรงค์เห็นนิสิตไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้หลักสูตรจัดกิจกรรมเสวนาวิชาการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ให้นิสิตรู้จักวิเคราะห์สืบค้นข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทต่าง ๆ ฝากให้นิสิตเขียนบทความวิชาการ และหาช่องทางในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานในวารสารหรืองานประชุมวิชาการในระดับชาติ และรู้จักใช้เหตุผลในการบูรณาการกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1.1 เสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.วังวน) และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การจัดเวทีเสวนา กิจกรรมการอบรมให้ความรู้ เรื่องสิทธิพลเมือง ในการเลือกตั้ง และการพัฒนาช่องทางสื่อสารและฐานข้อมูล โดยเน้นข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสารการบริหารงาน นโยบายของผู้สมัคร และกิจกรรมทางการเมืองให้ประชาชนได้เข้าถึงง่าย

1.2 เสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.วังวน) และศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ กันตัง ดำเนินการส่งเสริมการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธีและส่งเสริมประชาธิปไตยในชุมชน โดยการ

จัดการอบรมผู้นำชุมชนให้มีทักษะการไกล่เกลี่ย ความเป็นกลาง และการจัดเวทีสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 เสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.วังวน) และสื่อมวลชนท้องถิ่น ร่วมกันจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของประชาชนในการตัดสินใจการเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ โดยทำสื่อที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบนโยบายผู้สมัครอย่างเป็นกลางและเข้าใจง่าย

1.4 เสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.วังวน) และโรงเรียนในพื้นที่ ร่วมกันดำเนินการจัดกิจกรรมบูรณาการความรู้ทางการเมือง ผ่านกิจกรรมการเลือกตั้งจำลอง พร้อมทั้งการเขียนบทความที่ใช้สำนวนเข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัยเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการตื่นตัวทางการเมืองการของประชาชนที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 ควรมีการวิจัยด้านการส่งเสริมการรับรู้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท พวงงาม. (2555). ธรรมชาติของภาวะผู้นำที่ช่วยส่งเสริมและความสำเร็จ. กรุงเทพมหานคร: มิสเตอร์ก๊อปปี.
- สุนทรชัย ซอব্যศ และรจนา คำดีเกิด. (2561). การเมืองภาคพลเมือง : การถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในประเทศไทย. รัฐสภาสาร, 61(5), 9-43.
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2559). ประชาธิปไตยไทยในทศวรรษ 21 : ทางตัน ทางออก และแนวทางแก้ไข. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- ชงคชาญ สุวรรณมณี. (2561). การเลือกตั้งครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานวิชาการ สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำเร็จ จันทรสวรรณ. (2547). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระมหาเอกกวิน ปิยวิโร. (2565). การนำหลักพุทธธรรมมาปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์, 7(1), 64-80.
- พระมหาสุทธิต จิตตปถุญ (ภูนอก). (2564). การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น. วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์, 4(3), 66-80.

กรรมการปกครอง. (2568). สถิติจำนวนประชากร พื้นที่จังหวัดตรัง อำเภอกันตัง ตำบลวังวน:
สถิติประชากรทางทะเบียนราษฎร. สำนักบริหารการทะเบียน. เรียกใช้เมื่อ 2
กุมภาพันธ์ 2568, จาก <https://stat.bora.dopa.go.th>